

Ustavno sodišče RS

Beethovnova 10
1000 Ljubljana

Up-___/___

U-I-___/___

VOLILNA ZADEVA - NUJNO

30. 10. 2018

Ustavni pritožnik Bojan Požar, Jezdarska 4, 2000 Maribor, tel. 041-769-485, bojan.pozar@siol.net
kot volivec in kandidat za mestni svet vlagam

USTAVNO PRITOŽBO

zoper izpodbijane akte:

- sodbo II U 323/2018-10 Upravnega sodišča RS, zun. oddelka v Mariboru, z dne 30. 10. 2018,
- odločbo Mestne volilne komisije Mestne občine Maribor št. MS-25/2018 z dne 23. 10. 2018,
- odločbo Mestne volilne komisije Mestne občine Maribor št. MVK 3/2018 z dne 27. 10. 2018.

S PREDLOGOM ZA ABSOLUTNO PREDNOSTNO OBRAVNAVO

Kršitev pravic: volilna pravica (43. člen, 1. protokol EKČP), pravica do obrazložene sodbe, javne obravnave, sodnega varstva in pravnega sredstva (22., 23., 24. in 25. člen Ustave, 6. in 13. člen EKČP)

Osrednje vprašanje:

**USTAVNO SODIŠČE BO ODLOČILO,
ALI BODO ODSLEJ KANDIDATI LAHKO
OBLJUBLJALI HRANO V ZAMENO ZA PODPORO?**

Obljuba hrane "v zameno" za podporo je nepravilnost povsod po svetu in poslužujejo se je predvsem v državah tretjega sveta, v Evropi že dolgo ne. Celó v državah tretjega sveta se taka kandidatura zavrne.

I. Nesporna dejstva

Nesporno in s sodbo potrjeno je, da:

- je dne 09. 10. spletni Večer najavil kandidaturo s člankom "Neuradno: Za župana Maribora tudi Saša Arsenovič", nekaj minut zatem so novico objavili tudi ostali mediji
- je dne 11. 10. po podatkih MVK bil dan en podpis podpore (Odločba MS-25/2018, tč. 8)
- je dne 11. 10. zvečer Saša Arsenovič znancem poslal sporočilo, da "v zameno" za overjen podpis obljublja brezplačno kavico, županski golaž in izposojajo koles v svojem hotelu (kar je g. Arsenovič potrdil za Večer in mnoge medije)¹
- je dne 12. 10. po podatkih MVK bilo danih 66 podpisov podpore (Odločba MS-25/2018, tč. 8)
- je dne 12. 10. v članku "Arsenovič pet pred dvanajsto začel zbirati podpise" spletni Večer objavil besedilo sporočila, s katerim Saša Arsenovič "v zameno" za overjen podpis obljublja brezplačno kavico, županski golaž in izposojajo koles v svojem hotelu.
- so dne 12. 10. tudi mnogi drugi mediji prenesli javnosti obljubo z golažem, kavico in kolesih.² Večer in drugi mediji so obljubo delili tudi po socialnih omrežjih.
- v soboto 13. 10. in nedeljo 14. 10. ni podpisovanja na upravni enoti
- je v dneh 15., 16., 17. in 18. 10. bilo danih 1347 podpisov podpore (Odločba MS-25/2015, tč. 8)
- je okoli 15. 10. 2018 Dnevnik dodal na koncu članka iz 13. 10. 2018, ki je plačljiv in dostopen le redkim, stavek, da Arsenovič izgovarja, da "se je šalil"
- je dne 18. 10. ob 18.30 bila s podpisi vložena lista za mestni svet "Arsenovič za Maribor"
- vse do konca zbiranja podpisov kandidat, lista ali kdo drug ni preklical obljube
- je dne 20. 10. MVK z odločbo MVK 2/2018 zavrnila ugovor Bojana Požarja kot prepozna
- je dne 20. 10. Pop TV poročal o nepravilnostih, g. Arsenovič pa izjavil "Kdor meni, da je mogoče glas kateregakoli Mariborčana oziroma Mariborčanke kupiti s kavo ali porcijo golaža, jih ne le podcenjuje in žali, ampak govori predvsem o sebi."
- je dne 22. 10. s sodbo II U 303/2018 Upravno sodišče RS zavrnilo pritožb zoper sklep MVK 2/2018
- je dne 26. 10. MVK objavila odločbo MVK MS-25/2018 z dne 23. 10. o potrditvi kandidatne liste in v njej ugotovila nepravilnost, a odločila, da nepravilnost ni vplivala na zbiranje podpisov, saj da je bila obljuba preklicana in da so podpisi bili zbrani v času po preklicu
- sta dne 26. in 27. kandidat g. Požar in predstavnik liste g. Janžekovič vložila ugovor, saj je MVK uporabila napačen dokazni standard, trditve o preklicu obljube pa so bile povsem neutemeljene. Zahtevala sta tudi javno obravnavo.
- je dne 27. 10. MVK izdala odločbo MVK 3/2018, s katero se ugovora Bojana Požarja zavržeta, ugovor predstavnika liste pa se zavrne, saj "se nobeden od podpisnikov podpore ni zglasil z zahtevo po kavici v gostišču Arsenoviča". Odločba tudi navaja, da liste ni mogoče zavrniti, ker "je bila odločba izdana brez izjave prizadetega kandidata" in bi bila v primeru zavrnitve liste kršena njegova "pravica do izjave oz. obravnavanja."
- dne 27. 10. sta g. Požar in g. Janžekovič vložila pritožbo in zahtevala javno obravnavo.
- je dne 30. 10. Upravno sodišče RS pritožbo zavrnilo, saj je očitana nepravilnost "zanemarljiva oz. neznatna" in je večina podpisov bila zbrana "ko ni bilo več obljube kavice". Sodišče se sklicuje tudi "na okoliščino, ki jo MVK ugotavlja, da noben volivvec ni prišel na poplačilo v gostišče".

---

¹ Besedilo sporočila: "Od jutri do srede potrebujemo za najboljši volilni rezultat in s tem naše učinkovito delo ... vaše (MOM, soba 23) overjene podpise volivcev za neodvisno župansko kandidaturo in neodvisno listo za svetnike v mestnem svetu. Komu je (vaš) podpis namenjen, je anonimno. Obrazci so na MOM ali recepciji Hotela Maribor, kamor jih v **zameno za kavico in/ali županski golaž** tudi vrnete. Lahko si sposodite naša hotelska mestna kolesa. Za Maribor ..."

² Na primer "Arsenovič za župana brez SMC, golaž v zameno za podpis" mariborinfo, ki piše: "Ponuja tudi golaž: Obrazce za podpise, ki jih je nato potrebno overjene oddati na občini, ponujajo na recepciji Hotela Maribor, ki ga je pred dobrim letom in pol odprl prav Arsenovič. Posebnih napisov, stojnic ali oznak, da poteka zbiranje podpisov nismo opazili. Obrazce za podporo kandidatom je možno dobiti tudi na Mestni občini Maribor. Pred začetkom zbiranja podpisov je po poročanju Večera svojim podpornikom poslal sporočilo, v katerem je med drugim zapisal: »Obrazci so na MOM ali recepciji Hotela Maribor, kamor jih v zameno za kavico in/ali županski golaž tudi vrnete. Lahko si sposodite naša hotelska mestna kolesa.« <https://mariborinfo.com/novica/politika-in-gospodarstvo/arsenovic-za-zupana-brez-smc-golaz-v-zameno-za-podpis/183350>

II. Za zavrnitev liste morata biti po odločbi U-I-191/17 izpolnjena dva pogoja: obstoj nepravilnost in možnost, da bi ta lahko vplivala

Za zavrnitev liste morata biti izpolnjena dva pogoja: prvič, obstajati mora nepravilnost, in drugič, ta nepravilnost je vplivala ali bi lahko vplivala na zbiranje podpisov, volilni postopek ali izid. To je jasno z odločbe Ustavnega sodišča U-I-191/17 z dne 25. 1. 2018, ko je ustavno sodišče zapisalo, da se zavrne pritožbo le, "če ugotovi take nepravilnosti, ki niso ali ne bi mogle vplivati". Ta standard je nato uporabilo Vrhovno sodišče v sodbi in sklepu Vrhovnega sodišča Uv 10/2017-67 z dne 14. 3. 2018, enak standard pa uporabljajo zadnje desetletje tudi druga ustavna in vrhovna sodišča (na primer v Avstriji, kjer je sodišče leta 2016 razveljavilo volitve zaradi slabega lepila na kuvertah in že izjemno male verjetnosti, da bi to vplivalo na volitve), ESČP, Beneška komisija, Zakonik dobre prakse v volilnih zadevah, itd. V nadaljevanju bomo predstavili, da sta izpolnjena oba pogoja za zavrnitev liste "Arsenovič za Maribor" za mestni svet MOM.

III. Obstoj nepravilnosti oz. kršitve je nesporen in MVK in Upravno sodišče sta jo potrdila

Z ugovori je g. Požar obvestil volilno komisijo o nepravilnostih. Volilna komisija, kot piše v odločbi MS-25/2018, je bila tudi sicer o kršitvah obveščena in seznanjena iz medijev.

Volilna komisija je z odločbo MS-25/2018 odločila o zakonitosti vložene liste. V zvezi z nepravilnostmi v postopku zbiranja podpisov podpore volilna komisija v 6. točki odločbe ugotovi, da ravnanje Saše Arsenoviča, zbiralca podpisov in osebe, po katerem se lista imenuje, "ni v skladu" z dobro prakso in "ni v skladu" z Zakonikom dobre prakse v volilnih zadevah Beneške komisije, ki je del naše ustave. Odločba še posebej poudari, da "ni v skladu" s točko 3.1b Zakonika, po katerem kršitev stori, kdor "poskusi, da kupi glasove". Volilna komisija v odločbi odloči, da obljuba kavice in golaža "sicer vrednotno in vrednostno predstavlja bolj zahvalo kakor plačilo za prineseno pisno podporo" in da "izmerljivo ni vplivala na svobodno voljo volivcev pri dajanju pisne podpore listi kandidatov." Volilna komisija brani listo tudi, da je bila "smiselno preklicana". Navede tudi, da kasneje "obljuba kavice v zameno za podporo ni bila več aktualna oziroma ni več obstajala." Odločba piše tudi, da je 11. 10. bil zbran en podpis, 12. 10. 66 podpisov, za tem pa 1347 podpisov. Obstoj nepravilnosti je potrdilo tudi Upravno sodišče.

Gre za kršitev Zakonika dobrih praks v volilnih zadevah, ki je del našega pravnega reda in opredeljuje že "vsak poskus" plačevanja volivcev kot nepravilnost, ki se ne sme tolerirati in jo mora država "preprečiti ali učinkovito kaznovati". Citiramo: "Vsaka kršitev teh pravil mora biti kaznovana." "V primeru kršitve volivčeve svobode, da si sam oblikuje mnenje, na primer s poskusom kupovanja glasov, mora biti nepravilnost kaznovana (v originalu: b. Voters' freedom to form an opinion may also be infringed by individuals, for example when they attempt to buy votes, a practice which the state is obliged to prevent or punish effectively. c. In order to ensure that the rules relating to voters' freedom to form an opinion are effective, any violation of the foregoing rules must be punished. ... Sanctions must be imposed in the case of breaches of duty of neutrality and voters' freedom to form an opinion.). Ponujanje ali obljuba denarja, dobrin, uslug, hrane, pijače, daril ali kakršnekoli koristi v zameno za glas, podporo ali podpis, se šteje za ponujanje podkupnine, za kupovanje podpore, glasov ali udeležbe (vote buying, turnout buying). Dovoljeno je deliti hrano ali manjša darila, a le če ne ponuja tega v zameno za nekaj drugega. Vzajemna izmenjava uslug je nedovoljeno vplivanje, kupovanje, podkupovanje, korupcija. In ponudba jasno navaja, da gre za dobrino v zameno za podporo, saj pričakuje overjene obrazce s podporo "v zameno za kavico in/ali županski golaž". To ravnanje je nepravilnost povsod po svetu in poslužujejo se ga predvsem v državah tretjega sveta, v Evropi že dolgo ne. Celo v državah tretjega sveta se taka kandidatura zavrne. Podpisi so pridobljeni z nepravilnostjo, s ponujanjem podkupnine, "v zameno" za golaž in/ali kavo. Kandidatura liste ni podprta s podpisi, pridobljenimi brez nepravilnosti.

Za nepravilnost se ne šteje le kršitev zakona, ampak tudi kršitev ustave ali kršitev Kodeksa Sveta Evrope v volilnih zadevah, katerega določbe so del ustavnega reda. Da je tako, sta letos potrdila Ustavno sodišče in Vrhovno sodišče, ko sta razveljavila izid referendum, čeprav ni bila kršena nobena določba zakona, je pa prišlo do kršitve Kodeksa in s tem do "nepravilnosti" (Odločba U-I-191/17 z dne 25. 1. 2018). V istem postopku sta Ustavno sodišče in Vrhovno sodišče tudi odločila, da je ob kršitvah Kodeksa glasovanje

neveljavno. Morebitne nepravilnosti v kandidacijskem postopku se odpravi z zavrnitvijo kandidature, ostale nepravilnosti pa kasneje z razveljavitvijo glasovanja.

Volilna komisija in Upravno sodišče sta nesporno potrdila obstoj nepravilnosti oziroma kršitve.

IV. Možnost, da bi nepravilnost lahko vplivala, obstaja in je velika

Ustavno sodišče je postavilo dokazni standard, ki je v skladu z mednarodnimi standardi, in sicer, da v primeru nepravilnosti sodišče pritožbo zavrne le, "če ugotovi take nepravilnosti, ki niso ali ne bi mogle vplivati" (odločba U-I-191/17 z dne 25. 1. 2018).

Nesporno je, da je 11. 10. 2018 lista zbrala le en podpis podpore (to navaja MVK v odločbi). Nesporno je tudi, da je dan po tem, ko je g. Arsenovič svojim znancem poslal obljubo, lista zbrala 66 podpisov podpore. In nesporno je, da je po tem, ko je to obljubo objavil še Večer in mnogi mediji in so jo Arsenovič, kandidati z liste in mnogi drugi delili v medijih in na socialnih omrežjih, lista v štirih delovnih dneh zbrala 1347 podpisov. Razlika pred in po objavi obljube je očitna. Pred posredovanjem obljube je bil zbran en podpis, ko so prejeli obljubo znanci kandidata je bilo zbranih 66 podpisov, ko pa je največji časopis v Mariboru objavil obljubo, pa je bilo zbranih več kot 300 podpisov na dan. Vpliv obljube torej je več kot očitno.

A za zavrnitev liste niti ni treba dokazati vpliva obljube. Zadostuje možnost, da bi lahko nepravilnost vplivala. In ta je nedvomno izkazana s številom podpisov. Ustavno sodišče je postavilo pravilo, da "Če vpliva nepravilnosti ni mogoče ugotoviti v številkah, je treba glede na vse okoliščine primera in po prostem preudarku presoditi, ali bi očitana nepravilnost lahko vplivala" U-I-191/17). A v našem primeru številke obstajajo, saj je število podpisov naraslo vsakič, ko je nov krog oseb slišal za obljubo (1-66-1347). Že zato je listo treba zavrniti in izpodbijane odločbe in sodbo razveljaviti.

Ustavno sodišče določa, da sodišče pritožbo zavrne le, "če ugotovi take nepravilnosti, ki niso ali ne bi mogle vplivati". Sodba trdi, da je nepravilnost bila "neznatna". A nepravilnost je bila izjemno velika in huda, saj ni šlo za obljubo nekaj ljudem v malem krogu ali v gostilni, ampak je obljubo slišalo na deset tisoče ljudi (Večer doseže skoraj vsakega v Mariboru, o obljubi pa so poročali tudi po več radijskih postajah in na družbenih omrežjih). Vrhovno sodišče je v sodbi Uv 10/2018 kot odločilno štelo dejstvo, da je ena stran pri referendumu posredovala sporočila v medijih in to je zadostovalo za ugotovitev kršitve. Vrhovno sodišče se ni spuščalo v to, ali so poslušalci teh sporočil nato res glasovali in ali so zaradi tega glasovali na določen način. Za Vrhovno sodišče je zadostovalo, da so oglasna sporočila bila posredovana. Enako je tudi v našem primeru. Sporočilo je javnosti bilo posredovano, in to po glavnem mediju v mestu.

Kandidat vse do konca zbiranja podpisov ni preklical obljube. Šele po koncu zbiranja podpisov je 20. 10. javno sporočil: "Kdor meni, da je mogoče glas kateregakoli Mariborčana oziroma Mariborčanke kupiti s kavo ali porcijo golaža, jih ne le podcenjuje in žali, ampak govori predvsem o sebi." (Pop TV, 24ur, 20. 10. 2018).

Izpodbijani odločbi MVK in Upravno sodišče niso uporabili pravega standarda, ki ga je določilo Ustavno sodišče, zato bo treba odločbe odpraviti in razveljaviti. Ustavno sodišče bo varovalo integriteto volitev v Sloveniji in standard, ki ga je postavilo v svoji praksi le, če bo zaradi nepravilnosti in možnosti vpliva te nepravilnosti listo izločilo. Ne želimo Slovenije, kjer kandidati obljublajo hrano v zameno za podporo.

Ustavnemu sodišču RS predlagamo, da razveljavi sodbo Upravnega sodišča in odločbe Mestne volilne komisije Maribor, saj kršijo volilno pravico ustavnega pritožnika (43. člen) kot kandidata za mestni svet in rušijo integriteto volitev (1. člen, demokratična država, 2. člen, pravna država, 3. člen, legitimnost oblasti, 43. člen, volilna pravica) s tem, ko ne zavrnejo liste kandidatov, pri kateri so bili podpisi podpore zbrani z nepravilnostjo. Ustavnemu sodišču predlagamo, da samo odloči o stvari tako, da se lista "Arsenovič za Maribor" zavrne, ali tako, da zadevo vrne v odločanje Mestni volilni komisiji ali Upravnemu sodišču v ponovno odločitev in naloži izvedbo obravnave.

V. Arbitrarnost odločitve MVK in sodbe ter kršitev pravice do nepristranskega sodišča

Odločbi MVK in sodba pravijo, da "ko ni bilo več obljube kavice" je bilo zbranih 1347 podpisov, a v resnici obe potrjujeta, da je pred obljubo bilo zbranih zelo malo podpisov. Obljubo je Večer objavil 12. 10. 2018 popoldne in v tiskani izdaji 13. 10. 2018, kar ravno dokazuje, da prej podpisov sploh niso uspešno zbirali, po obljudi pa so jih zbrali ogromno. To dokazuje, da je ravno obljudba vplivala na število zbranih podpisov. Pred obljubo je bilo zbranih v povprečju 33 podpisov na dan, po obljudi pa preko 300 na dan. To dokazuje, da je obljudba vplivala. A za zavrnitev liste dokazni standard ni "je vplivala", ampak "bi lahko vplivala". In število zbranih podpisov pred in po obljudi potrjuje, da bi obljudba še kako lahko vplivala. Ker je sodba sama s seboj v nasprotju, je arbitrarna (kršitev pravice z 22. člena Ustave)

Odločbi in sodba povsem izmišljeno trdijo, da v času zbiranja podpisov "ni bilo več obljube", za to pa ne navedejo nobenega dokaza. Gre za čisto arbitrarnost.

Odločba MS-25/2018 ne navede nobenega dokaza za trditev, da je bila obljudba preklicana, kasnejše odločbe in sodba pa to želijo sanirati, češ da preklic ni bistven, saj "ni noben volivec prišel po poplačilo s kavico". Tudi v tem sta odločbi in sodba arbitrarne, saj ne navedejo nobenega dokaza, da nihče ni prišel po kavico.

Arbitrarna je odločba in sodba tudi v delu, kjer zatrjuje, da "ni bilo več obljube" in da je bila "smiselno preklicana", saj se to nikoli ni zgodilo in tudi dokaza ne navede. Tudi v časopisu Večer, kjer je bila v velikem članku z velikim oglasom najavljena obljudba golaža in kavice, ni bil objavljen noben preklic. Tudi če bi obljudba bila preklicana, prepovedana je že obljudba in kasneje, ko je korist od obljube pridobljena, preklic ne odpravi kršitve. Za to, da "obljudba kavice v zameno za podporo ni bila več aktualna oziroma ni več obstajala", si odločba kar izmisli in ne poda nobenega dokaza. Če morda šteje odločba MS-25/2018 za "smiselni preklic" obljube navedbo, da se je Saša Arsenovič šalil, ki je bila omenjena v časopisu Dnevnik, taka objava ni dosegla volivcev z Maribora. Časopis Dnevnik ima v Mariboru doseg, ki je manjši od enega odstotka dosega časopisa Večer. Torej 99 odstotkov tistih, ki so prejeli obljudbo, ni prejelo preklica, če bi ta obstajal. A navedba novinarja, ki sploh ni bila objava izjave, preklic sploh ni bil, zato tudi tisti en odstotek prejemnikov obljube ni prejel preklica. Članek v Dnevniku je tudi plačljiv in že zato ni dosegel praktično nikogar.

Odločba MVK trdi, da ni dokazano, da bi katerikoli volivec prišel na poplačilo. A tega nam niti ni treba dokazati, saj zadostuje, da je, prvič, obstajala nepravilnost in, drugič, da bi ta lahko vsaj potencialno vplivala. Prvo je izkazano in to je odločba tudi potrdila, v drugem, to je, da bi vsaj potencialno lahko nepravilnost vplivala, pa odločba MS-25/2018 ni zavzela pravega standarda, saj ni v skladu s sodbo Vrhovnega sodišča in odločbo Ustavnega sodišča, zato pa ni zakonita in ustavna.

Odločba in sodba se tudi zgrešeno sklicujeta na nekakšno sorazmernost. Če sta izpolnjena oba pogoja, to je nepravilnost in obstoj verjetnosti vpliva na zbiranje podpisov, je potrebno podpise izločiti in listo zavrniti. Tu ni prostora za načelo sorazmernosti, kar je potrdilo Ustavno sodišče ob zavrnitvi list SLOGA, Združena levica, Združena desnica, Primc in Kangler, itd (Up-713/18 z dne 5. 5. 2018, Up-716/18 z dne 7. 5. 2018). Ustavno sodišče je potrdilo, da sklicevanje na pasivno volilno pravico kandidatov na listi ne vzdrži resne presoje, saj je nevzdržno, da bi zaradi varstva pravic kandidatov tolerirali kršitve volilnih pravil.

Sodba niti ne omeni in se ne opredeli do očitkov, da se seja volilne komisije nikoli ni zgodila, da ni bilo niti sestanka niti glasovanja članov, da niti ni bila sklepčna, ampak da je odločbo le predsednik komisije sam izdal. Ker se sodba ne opredeli do očitkov, je neobrazložena (22. člen ustave).

Odločba temelji na izmišljeni in nedokazani trditvi, da "se nobeden ni zglasil na kavici" (arbitrarnost, kršitev 22. člena). Odločba MVK-3/2018 in sodba temeljita na napačno uporabljenem standardu glede vpliva (opisano zgoraj) in na zatrjevanju: "Okoliščina, da se nobeden od podpisnikov podpore ni zglasil z zahtevo po kavici v gostišču Arsenoviča, pa samo pritrjuje presoji MVK." Odločba ne da nobenega dokaza za trditev, da se nihče od podpisnikov ni oglasil po kavico. Kako bi volilna komisija sploh vedela, da se nihče ni oglasil v gostišču Arsenovič?! Še posebej, ko ta ista odločba trdi, da volilna komisija ni pridobila nobene izjave od

predstavnikov liste (zadnji odstavek odločbe MVK-3/2018). Tudi če bi prejeli tako izjavo od predstavnikov liste in celo če se res ne bi nihče oglasil po kavico, to ne reši liste. Nepravilnost namreč ni izpolnitev obljube, ampak že sama obljuba, katere obstoj je nesporen.

Odločba MS-25/2018 ne vsebuje pravnega pouka in, vsaj v obliki, ki je bila preko spletne objave posredovana nam, ni podpisana.

Priustranskost in arbitrarnost se vidi tudi s slicevanja odločbe MVK na politično nespretnost in nepoučenost kandidata v odločbi MVK-3/2018 so neupoštevna, kažejo le na pristranskost volilne komisije in arbitrarnost odločbe. Mnogo je nepoučenih kandidatov. Takih medijskih objav tudi ni mogoče doseči brez usklajene PR akcije. Integriteta volitev in volitve brez nepravilnosti sta ustavni vrednoti in ne moremo tolerirati nepravilnosti nepoučenih, nespretnih ali začetnikov, saj je teh vedno pri volitvah veliko. Enako je s sklicevanjem odločbe na preklic, ki ga sploh ni (kandidat bi lahko res preklical obljubo, a je ni), sklicevanja na članek v Dnevniku, ki ima v Mariboru branost pod enim odstotkom branosti Večera, kažejo le na pristranskost komisije in arbitrarnost odločbe.

VI. Volilna komisija in Upravno sodišče sta odrekla volivcu pravico do ugovora, ker naj bi imel volivec to pravico le pri referendumu, ne pa tudi pri volitvah. Kršene so mu pravice iz 23., 25. in 43. člena ustave in 6. in 13. člena EKČP.

Mestna volilna komisija je z odločbo MVK-3/2018 zavrgla dva ugovora Bojana Požarja, ker naj ne bi bil aktivno legitimiran, to je potrdilo tudi Upravno sodišče. Odločba je tu nezakonita. ZLV ne določa, da ugovor lahko vloži le predstavnik kandidatne liste, ampak omenja le njega, volivec in kandidat pa sta aktivno legitimirana po ustavi. Ustavno sodišče je v več odločbah potrdilo, da tudi mnogi drugi, ki bi jim odločba lahko posegala v volilno pravico, lahko vložijo ugovor, vključno z vsemi kandidati in volivci. Tako na primer je priznalo pravico do ugovora volivcu v odločbi U-I-191/17 in kandidatom v številnih drugih odločbah, saj to pravico dajeta EKČP in Zakonik dobre prakse v volilnih zadevah.

VII. Kršena pravica do javne in ustne obravnave

Ustavni pritožnik je v ugovorih pred volilno komisijo in v pritožbi pred Upravnim sodiščem zahteval javno in ustno obravnavo, možnost ustne predstavitve svojih stališč, izvedbo dokazov, zaslišanje prizadetega kandidata in predstavnikov liste ter zaslišanje prič. Volilna komisija in Upravno sodišče sta predloge zavrnili. Kršena mu je pravica do javne in ustne obravnave, ki jo zagotavljata Ustava v 22. in 24. členu ter 6. člen EKČP.

VIII. Pobuda za oceno ustavnosti, ker zakonodaja ne zagotavlja javne obravnave in zaslišanja prič

Podobno kot v zadevah Mirovni inštitut in Pro Plus, je tudi v volilnih, referendumskih in mnogih upravnih, prekrškovnih in drugih zadevah kršena strankam pravica do ustne in javne obravnave. Po razpravi o zadevi Pro Plus je dr. Boštjan M Zupančič večkrat javno omenil, da v zakonu ni jasno navedeno, da imajo stranke pravico do javne in ustne obravnave, saj zakonodaja pušča preveč možnosti za izjeme. Zato trdimo, da je v zakonodaji protiustavna pravna praznina in sicer v enem od splošnih zakonov o sodiščih, vključno z Zakonom o sodiščih, ki bi moral vsebovati določbo, da ima vsaka stranka pred vsakim sodiščem pravico do javne in ustne obravnave in do zaslišanja prič (torej vključno z volilnimi zadevami, kot je ta, s tem pa pobudnik izkazuje tudi pravni interes). Ker ta ustavna pritožba ni povezana s pobudo za oceno volilne zakonodaje, bo treba to pobudo in ustavno pritožbo prepustiti odločanju vseh devetih sodnikov.

IX. O ustavni pritožbi naj odloča vseh devet ustavnih sodnikov

Šlo bi za kršitev videza nepristranskosti, če o ustavni pritožbi v zadevi kandidata SMC odloča upravni senat treh sodnikov, od katerih je spoštovana predsednica Ustavnega sodišča kandidatka za položaj Varuha človekovih pravic pred DZ, kjer je SMC koalicijska stranka, ostala dva spoštovana ustavna sodnika v senatu pa izvoljena s strani SMC-jeve koalicije, hkrati pa sta tudi sodelavca ali osebna in družinska prijatelja

predsednika SMC. Da se izogne očitku pristranskosti sodišča (fair trial, 6. člen EKČP), predlagamo, da odloči Ustavno sodišče v sestavi devetih sodnikov.

X. Predlog za absolutno prednostno obravnavo in takojšnje odločanje po ustaljeni praksi

V postopku kandidiranja je zoper sodbo Upravnega sodišča mogoča ustavna pritožba, o kateri Ustavno sodišče običajno odloči v nekaj dneh v sestavi devetih sodnikov (na primer odločbe Up-630/02, Up-634/02). Predlagamo absolutno prednostno obravnavo in odločitev že ta teden, saj volilni postopki za lokalne volitve že tečejo, so predpisani roki za posamezna volilna opravila zelo kratki in obstaja nevarnost, da občinske volilne komisije ne bi pravočasno odločile o ugovoru, Ustavno sodišče pogosto odloči v tednu dni ali še prej (na primer odločbe Up-630/02, Up-634/02).

Ustavno sodišče prosim, da pošlje odločitev in dopise za hitrejšo komunikacijo na bojan.pozar@siol.net.

Ustavni pritožnik Bojan Požar

Priloge:

- članek Večer “Arsenovič pet pred dvanajsto začel zbirati podpise”: <https://www.vecer.com/preobrat-arsenovic-pet-pred-dvanajsto-zacel-zbirati-podpise-6591448>
- članek Dnevnik “Gratis golaž za overjen podpis podpore”: <https://www.dnevnik.si/1042843139/lokalno/stajerska-koroska-in-prekmurje/sasa-arsenovic-mariborski-zupanski-kandidat>
- članek iz mariborinfo, ki objavlja sporočilo kandidata in objave raznih medijev na Facebooku
- promoviranje oblube za golaž in kavico na omrežju Facebook
- odločba MS-25/2018 Mestne volilne komisije MO Maribor z dne 23. 10. 2018
- ugovor zoper odločbo MS-25/2018 (naslovljen kot “pritožba oz. tožba”, saj je Upravno sodišče na vhodnih vratih objavilo sporočilo, da sprejema le “tožbe v zvezi z volitvami”), vlagatelj B. Požar, z dne 26. 10. 2018
- ugovor zoper odločbo MS-25/2018, vlagatelja B. Požar in G. Janžekovič, z dne 27. 10. 2018
- odločba MVK-3/2018 Mestne volilne komisije MO Maribor z dne 27. 10. 2018
- pritožba zoper odločbo MVK-3/2018 z dne 29. 10. 2018
- sodba II U 323/2018-10 Upravnega sodišča RS, zun. oddelka v Mariboru, z dne 30. 10. 2018